

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Sosiaali- ja terveysalan jatkuva oppiminen arvioinnin pohjalta

Mira Huusko,
SOTEKO:n jatkuvan oppimisen seminaari 2.11.2021

Kuva:Shutterstock.com

Arvioinnin tarkoitus oli

tuottaa tietoa koulutusten vahvuuksista ja kehittämiskohteista suhteessa tutkintojen tuottamaan osaamiseen, työelämärelevanssiin ja **jatkuvaan oppimiseen** sekä tukea korkeakoulutuksen kehittämistä tulevaisuuden toimintaympäristöihin.

Arvioinnin kohderyhmä

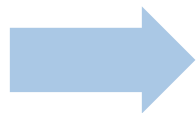
ammattikorkeakoulut ja yliopistot, jotka tarjoavat alan koulutusta*.

Arvioinnin tiedonkeruut ja menetelmät

Vaihe I

- Kansalliset tilastoaineistot ja **korkeakoulujen itsearviointikysely**
- 238 tutkinto-ohjelmaa vastasi kyselyyn

Marraskuu
2020

Vaihe II

- Haastattelut ja työpajat**
- 5 aluetta
  - 19 työelämän edustajaa
  - 44 korkeakoulun edustajaa
  - 87 opiskelijaa

Helmikuu
2021

Vaihe III

Kehittämiswebinaari

- Korkeakoulujen, työelämätahojen ja muiden sidosryhmien edustajia
- 111 osallistujaa

Huhtikuu
2021

Arvioinnissa käytetyt aineistot

Aineisto		n
Valmiit palauteaineistot	korkeakoulujen edustajia (9 yliopistoa ja 21 ammattikorkeakoulua)	28
	AVOP (AMK)	24 457
	AVOP (YAMK)	2 981
	Ammattikorkeakoulujen uraseuranta	8 540
	Kandipalaute	2 230
	Maisterien uraseuranta	379
Tutkinto-ohjelmien itsearviointikysely	tutkinto-ohjelmien edustajia	238
Arviointihaastattelut	työelämän ja korkeakoulujen edustajia	44
Opiskelijatyöpajat	alan opiskelijoita ammattikorkeakouluista ja yliopistoista	87
Kehittämisseminaari	korkeakoulujen ja sidosryhmien edustajia	111

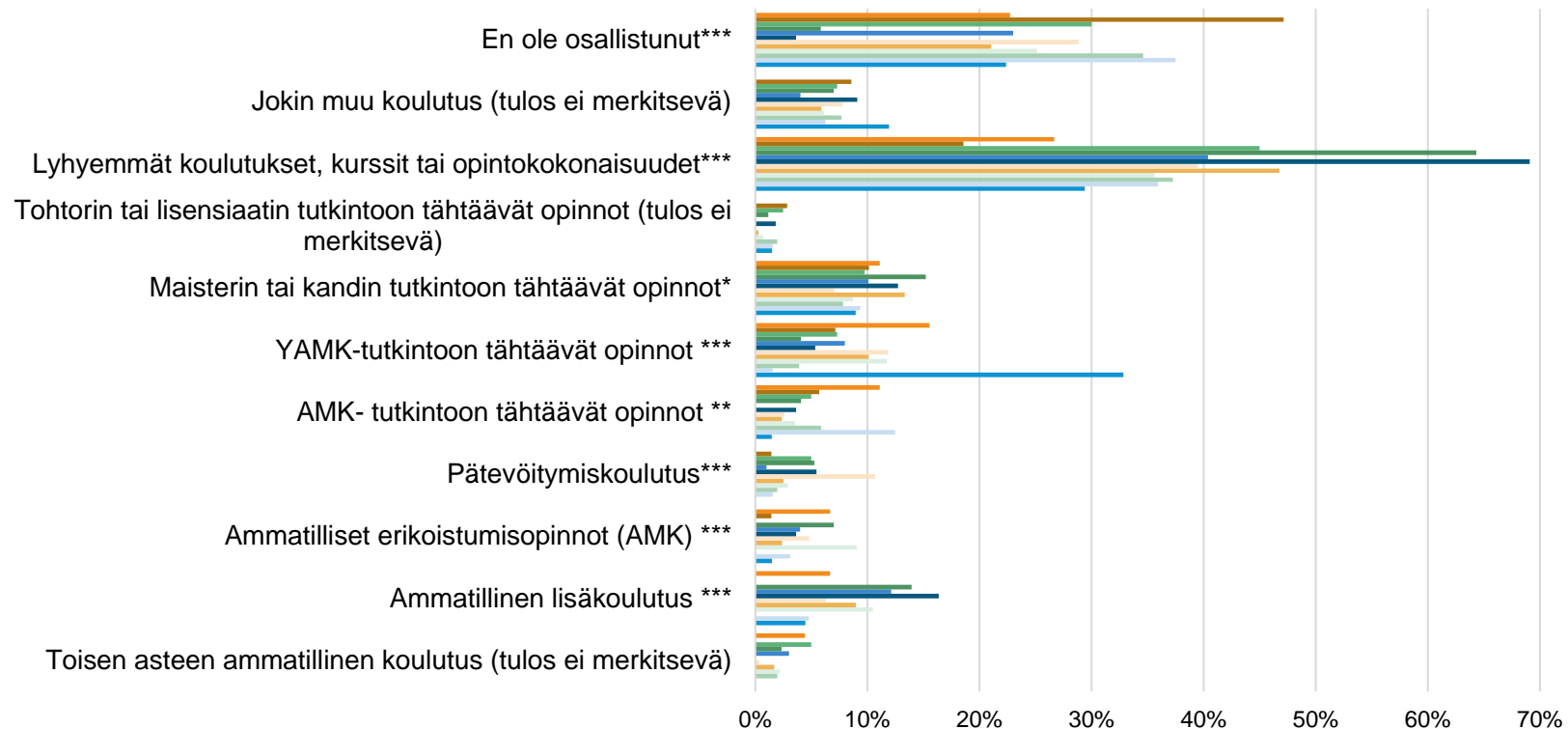
Arviointikysymykset

- Millaista osaamista sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutus tuottaa suhteessa tulevaisuuden osaamistarpeisiin?
- Millainen on sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutuksen työelämärelevanssi?
- Millainen on sosiaali- ja terveysalan harjoittelupaikkojen korkeakoulurelevanssi?
- **Millä tavoin jatkuvan oppimisen rakenteet, sisällöt ja käytännöt turvaavat sosiaali- ja terveysalan osaamisen kehittämistä tulevaisuudessa?**

Lähde: Ammattikorkeakoulujen uraseuranta:
Terveys- ja hyvinvointialat
2014 valmistuneet

Lisäkoulutuksiin osallistuminen

(%, * p < 0,05; ** p < 0,01; *** p < 0,001) Vastaajina vuonna 2014 valmistuneet (n = 2 608). Aineisto painotettu sukupuolen ja äidinkielen mukaan.

- Geronomi (AMK)
- Suuhygienisti (AMK) : hammashoitaja (AMK)
- Yhteisöpedagogi (AMK)
- Terveystenhoitaja (AMK)
- Sairaanhoitaja (amk)
- Kätilö (AMK)

- Bioanalytikko (AMK): laboratoriohoitaja (AMK)
- Fysioterapeutti (AMK)
- Toimintaterapeutti (AMK)
- Sosionomi (AMK), sosiaaliala
- Röntgenhoitaja (AMK)
- Ensihoitaja (AMK)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Jatkuva oppiminen sote-aloilla arvioinnin pohjalta

Jatkuvan oppimisen muodot sote-alalla

- Sosiaali- ja terveysalalla on jatkuvan oppimisen tarjontaa monipuolisesti ja erilaisia vaihtoehtoja kehittää alan osaamista on paljon.
- Jatkuvan oppimisen tarjonnan muotoja olivat sosiaali- ja terveysalalla tyypillisimmin avoimen ammattikorkeakoulun ja avoimen yliopiston opinnot, täydennyskoulutukset, polku- ja väyläopinnot sekä erikoistumiskoulutukset.

Tutkinto-ohjelmiin liittyvä jatkuvan oppimisen muoto	Mainintoja laadullisessa aineistossa (n = 229)	Osuus kaikista vastauksista (%) (n = 229)
Avoimen ammattikorkeakoulun tarjonta	127	55 %
Täydennyskoulutukset ja muu maksullinen koulutus	65	28 %
Polkuopinnot	58	25 %
Erikoistumiskoulutukset	43	19 %
Avoimen yliopiston tarjonta	37	16 %
YAMK-tutkinnot ja niiden opinnot	36	16 %
CampusOnline	29	13 %
Opintokokonaisuudet työelämälle	22	9 %
Täydentävät opinnot	16	6 %
Vapaasti valittavat opinnot	13	6 %
Väyläopinnot	12	5 %
Korkeakouludiplomit	11	4 %
Maininta, että opinnot perustuvat jatkuvan oppimisen ajatukselle	10	4 %

Tärkeimmät jatkuvan oppimisen kehittämistarpeet

- 27 prosenttia vastaajista toivoi jatkuvan oppimisen tarjonnan lisäämistä, kehittämistä ja toteuttamista alan muuttuvien tarpeiden mukaan.
- 21 prosenttia toivoi enemmän työelämän kysyntään ja tarpeisiin vastaamista.
- Jatkuvan oppimisen tarjontaa haluttiin kehittää vahvistamalla yhteyttä tutkintokoulutukseen, parantamalla resursseja ja selkeyttämällä jatkuvan oppimisen rakenteita.

Esiintuotu kehittämistarve	Mainintojen määrä aineistossa (n = 225)	Osuus kaikista vastauksista (%) (n = 225)
Uuden tarjonnan lisääminen, kehittäminen ja toteuttaminen	61	27 %
Työelämän kysyntään ja tarpeisiin vastaaminen	47	21 %
Markkinoinnin ja viestinnän lisääminen	35	16 %
Olemassa olevan tarjonnan kehittäminen	32	14 %
Täydennys- tai tilauskoulutus	26	12 %
Verkkotarjonnan ja digitalisaation kehittäminen	25	11 %
Yhteistyön kehittäminen	25	11 %
Polkuopinnot	18	8 %
Opintojen kehittäminen saavutettavimmiksi	16	7 %
Resursointi	13	6 %
YAMK-koulutuksen kehittäminen	12	5 %
AHOToinnin kehittäminen	9	4 %

Jatkuvaa oppimista järjestetään monin tavoin korkeakouluissa

- Melkein puolessa vastanneista tutkinto-ohjelmista (49 %) jatkuvan oppimisen tarjonta tuotettiin samassa yksikössä kuin peruskoulutustakin.
- Monessa korkeakoulussa jatkuvan oppimisen tarjonnasta vastasi erillinen tiimi tai yksikkö ja toiminta tuotettiin yhteistyössä tutkinto-ohjelmien kanssa.

Sosiaali- ja terveystieteiden jatkuvan oppimisen tarjonnasta vastaava taho korkeakoulussa	Mainintojen määrä aineistossa (n = 231)	Osuus kaikista vastauksista (%) (n = 231)
Sama missä perustutkintokoulutusta järjestetään	113	48,9 %
Jatkuvan oppimisen yksikkö tai palvelut	65	28,1 %
Avoin ammattikorkeakoulu	46	19,9 %
Täydennyskoulutusyksikkö, -keskus tai vastaava	43	18,6 %
Jatkuvan oppimisen ryhmä tai tiimi	30	13,0 %
Avoin yliopisto	20	8,7 %
Jatkuvan oppimisen koordinaattori tai vastaava	19	8,2 %
Koulutuksen kehittämisen yksikkö tai palvelut, koulutussuunnittelu	16	6,9 %
Yhteistyöllä	12	5,2 %
TKI-yksikkö	10	4,3 %
YAMK-tutkinnot	9	3,9 %
Erikoistumiskoulutukset	8	3,5 %
Opiskelija- ja opintopalvelut	6	2,6 %
Verkosto	4	1,7 %
Koulutusneuvosto	4	1,7 %

Jatkuvan oppimisen rakenteiden kehittäminen

- Jatkuvan oppimisen tarjonnan rakenteet ovat vaihtelevia eri korkeakouluissa ja tarjonnan saavutettavuudessa on eroja.
- Jatkuvan oppimisen rakenteiden kehittäminen on meneillään useissa korkeakouluissa.
- 18 prosenttia vastaajista koki, että tarvetta rakenteiden muutoksiin ei ollut.
- Jatkuvan oppimisen tarjontaa haluttiin kehittää vahvistamalla yhteyttä tutkintokoulutukseen, parantamalla resursseja ja selkeyttämällä jatkuvan oppimisen rakenteita.

Jatkuvan oppimisen rakennetta koskevat muutosehdotukset	Mainintojen määrä aineistossa (n = 195)	Osuus kaikista vastauksista (%) (n = 195)
Yhteyden vahvistaminen tutkintokoulutukseen	36	18 %
Resursoinnin parantaminen	34	17 %
Jatkuvan oppimisen rakenteen selkeyttäminen	27	14 %
Joustavuuden lisääminen	23	12 %
Markkinointiin panostaminen	20	10 %
Suunnitelmallisuuden lisääminen	16	8 %
Työelämäyhteyden vahvistaminen	12	6 %
Rahoitusjärjestelmän kehittäminen	11	6 %
Tukipalvelujen ja ohjauksen kehittäminen	7	4 %

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot jatkuvan oppimisen muotona

- Sosiaali- ja terveysalan arvioinnissa kysyttiin yhtenä osana YAMK-tutkinto-ohjelmia. Aineistossa oli yhteensä 111 tutkinto-ohjelmanimikettä, joista 83 on erilaista. Tyypillisimmät YAMK-tutkintoon johtavien tutkinto-ohjelmien nimet olivat:
  - Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen (9 ammattikorkeakoulussa)
  - Terveysten edistäminen (6 ammattikorkeakoulussa)
  - Kliininen asiantuntija (5 ammattikorkeakoulussa)
- Arvioinnin mukaan työelämän edustajat eivät aina tunnista YAMK-tutkintojen tuomaa lisäarvoa.

”Tutkinnot eivät ole riittävän monialaisia, eikä YAMK-tutkintojen asema työelämässä ole riittävän selvä.”

(itsearviointikysely, AMK)

”Sosionomi (yamk) -tutkintoa ei tunnisteta ja tunnusteta soten kentällä.” (itsearviointikysely, AMK)

”YAMK-tutkintojen asema työelämässä on epäselvä, mikä johtuu osittain tutkintojen tason valtavasta heittelystä. Tarvitaan selkeämpää laadun standardointia erityisesti tutkintojen tuottamien tutkimus- ja kehittämisvalmiuksien osalta.” (itsearviointikysely, AMK)

Kehittämissuositukset

- Jatkuvan oppimisen kokonaisuutta tulee kehittää siten, että toiminta on riittävän resursoitua, selkeästi organisoitua ja yksikkörajat ylittävää. Jatkuvan oppimisen tarjonnassa tulee kiinnittää huomiota koulutusten saavutettavuuteen ja markkinoinnin lisäämiseen.
- Jatkuvan oppimisen tarjontaa tulee kehittää systemaattisesti alan muuttuvien tarpeiden mukaan yhteistyössä työelämän kanssa.
- Jatkuvan oppimisen tarjontaa tulee kohdentaa niin, että se huomioi alueellisen ja alakohtaisen työntekijäpulan.
- Jatkuvassa oppimisessa tulee huomioida urakehitys. Jatkuvan oppimisen tarjonnan suorittaminen tulee näkyä työelämässä työyhteisön osaamisen kehittymisenä ja yksittäisen työntekijän urakehityksenä.
- Korkeakoulujen tulee tarjota enemmän täsmäkoulutuksia, joissa yhteensovitetään työelämän osaamistarpeet, opiskelijan henkilökohtaiset osaamistavoitteet ja koulutustarjonta.

Lisätietoa arvioinnista

- Konkola, K., Hauta-aho H., Hiilamo H., Karttunen M., Niemi, J., Tuominen M., Huusko M. & Väätäinen H. 2021. Sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutuksen arviointi. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. Julkaisuja 14. https://karvi.fi/wp-content/uploads/2021/06/KARVI_1421.pdf
- Muuta tietoa arvioinnista: <https://karvi.fi/korkeakoulutus/teema-ja-jarjestelmaarvioinnit/sosiaali-ja-terveysalan-koulutuksen-arviointi/>
- Tiivistelmäjulkaisu arviointiraportista tulossa marraskuussa 2021
- Mira Huusko, puh. 029 533 5565, mira.huusko@karvi.fi
- Hanna Väätäinen, puh. 029 533 5568, hanna.vaatainen@karvi.fi

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kiitos!